

Plato Symposium**Plato Symposium 189c2-194e2**

‘καὶ μήν, ὡς Ἐρυξίμαχε, εἰπεῖν τὸν Αριστοφάνη, ‘ἄλλῃ γέ πῃ ἐν νῷ ἔχω λέγειν ή η σύ τε καὶ Παυσανίας εἰπέτην. ἐμοὶ γὰρ δοκοῦσιν ἀνθρωποι παντάπασι τὴν τοῦ ἔρωτος δύναμιν οὐκ ἡσθῆσθαι, ἐπεὶ αἰσθανόμενοί γε μέγιστ’ ἀν αὐτοῦ ἰερὰ κατασκευάσαι καὶ βωμούς, καὶ θυσίας ἀν ποιεῖν μεγίστας, οὐχ ὥσπερ νῦν τούτων οὐδὲν γίγνεται περὶ αὐτόν, δέον πάντων μάλιστα γίγνεσθαι. ἔστι γὰρ θεῶν φιλανθρωπότατος, ἐπίκουρός τε ὁν τῶν ἀνθρώπων καὶ ιατρὸς τούτων ὁν ιαθέντων μεγίστη εὐδαιμονία ἀν τῷ ἀνθρωπείῳ γένει εἴη. ἐγὼ οὖν πειράσομαι ύμῖν εἰσηγήσασθαι τὴν δύναμιν αὐτοῦ, ύμεις δὲ τῶν ἄλλων διδάσκαλοι ἔσεσθε. δεῖ δὲ πρῶτον ύμᾶς μαθεῖν τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν καὶ τὰ παθήματα αὐτῆς. ή γὰρ πάλαι ήμῶν φύσις οὐχ αὗτὴ ην ἦπερ νῦν, ἀλλ’ ἀλλοία. πρῶτον μὲν γὰρ τρία ην τὰ γένη τὰ τῶν ἀνθρώπων, οὐχ ὥσπερ νῦν δύο, ἄρρεν καὶ θῆλυ, ἀλλὰ καὶ τρίτον προσῆν κοινὸν δύο ἀμφοτέρων τούτων, οὗ

189c2

5

d

5

e

νῦν ὄνομα λοιπόν, αὐτὸ δὲ ἡφάνισται ἀνδρόγυνον γὰρ ἐν
τότε μὲν ἦν καὶ εἶδος καὶ ὄνομα ἐξ ἀμφοτέρων κοινὸν τοῦ
τε ἄρρενος καὶ θήλεος, νῦν δὲ οὐκ ἔστιν ἀλλ' ἢ ἐν ὀνείδει
ὄνομα κείμενον. ἔπειτα ὅλον ἦν ἐκάστου τοῦ ἀνθρώπου τὸ
εἶδος στρογγύλον, νῶτον καὶ πλευρὰς κύκλῳ ἔχον· χεῖρας
δ τέτταρας εἶχε, καὶ σκέλη τὰ ἵσα ταῖς χερσίν, καὶ πρόσωπα
δύ' ἐπ' αὐχένι κυκλοτερεῖ, ὅμοια πάντῃ· κεφαλὴν δ' ἐπ'
190a
ἀμφοτέροις τοῖς προσώποις ἐναντίοις κειμένοις μίαν, καὶ
ῶτα τέτταρα, καὶ αἰδοῖα δύο, καὶ τἄλλα πάντα ὡς ἀπὸ
τούτων ἀν τις εἰκάσειεν. ἐπορεύετο δὲ καὶ ὁρθὸν ὥσπερ
νῦν, ὅποτέρωσε βουληθείη· καὶ ὅπότε ταχὺ ὁρμήσειεν θεῖν,
ῶσπερ οἱ κυβιστῶντες καὶ εἰς ὁρθὸν τὰ σκέλη περιφερό-
μενοι κυβιστῶσι κύκλῳ, ὀκτὼ τότε οὖσι τοῖς μέλεσιν
ἀπεριδόμενοι ταχὺ ἐφέροντο κύκλῳ. ἦν δὲ διὰ ταῦτα τρία
τὰ γένη καὶ τοιαῦτα, ὅτι τὸ μὲν ἄρρεν ἦν τοῦ ἡλίου τὴν
ἀρχὴν ἔκγονον, τὸ δὲ θῆλυ τῆς γῆς, τὸ δὲ ἀμφοτέρων μετέχον
τῆς σελήνης, ὅτι καὶ ἡ σελήνη ἀμφοτέρων μετέχει· περιφερῆ
δὲ δὴ ἦν καὶ αὐτὰ καὶ ἡ πορεία αὐτῶν διὰ τὸ τοῖς γονεῦσιν
ὅμοια εἶναι. ἦν οὖν τὴν ἴσχὺν δεινὰ καὶ τὴν ὁρμὴν, καὶ

5

190a

5

b

5

τὰ φρονήματα μεγάλα εῖχον, ἐπεχείρησαν δὲ τοῖς θεοῖς,
καὶ ὁ λέγει Ὅμηρος περὶ Ἐφιάλτου τε καὶ Ὡτου, περὶ
ἐκείνων λέγεται, τὸ εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνάβασιν ἐπιχειρεῖν
ποιεῖν, ώς ἐπιθησομένων τοῖς θεοῖς. ὁ οὖν Ζεὺς καὶ οἱ
ἄλλοι θεοὶ ἐβουλεύοντο, ὃ τι χρὴ αὐτοὺς ποιῆσαι, καὶ ἡπό-
ρουν· οὔτε γὰρ ὅπως ἀποκτείναιεν εῖχον καὶ ὥσπερ τοὺς
γίγαντας κεραυνώσαντες τὸ γένος ἀφανίσαιεν (αἱ τιμαὶ
γὰρ αὐτοῖς καὶ ίερὰ τὰ παρὰ τῶν ἀνθρώπων ἡφανίζετο)
οὕθ' ὅπως ἐῷεν ἀσελγαίνειν. μόγις δὴ ὁ Ζεὺς ἐννοήσας
λέγει ὅτι “δοκῶ μοι,” ἔφη, “ἔχειν μηχανήν, ώς ἀν εἰέν
τε ἀνθρωποι καὶ παύσαιντο τῆς ἀκολασίας ἀσθενέστεροι
γενόμενοι. νῦν μὲν γὰρ αὐτούς,” ἔφη, “διατεμῶ δίχα ἔκαστον,
καὶ ἄμα μὲν ἀσθενέστεροι ἔσονται, ἄμα δὲ χρησιμώτεροι
ἡμῖν διὰ τὸ πλείους τὸν ἀριθμὸν γεγονέναι· καὶ βαδιοῦνται
όρθοὶ ἐπὶ δυοῖν σκελοῖν· ἐὰν δ' ἔτι δοκῶσιν ἀσελγαίνειν
καὶ μὴ ἐθέλωσιν ἡσυχίαν ἔγειν, πάλιν αὖ,” ἔφη, “τεμῶ δίχα,
ῶστ' ἐφ' ἐνὸς πορεύσονται σκέλους ἀσκωλιάζοντες.” ταῦτα
εἰπὼν ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, ὥσπερ οἱ τὰ ὠὰ τέμ-
νοντες καὶ μέλλοντες ταριχεύειν, ἢ ὥσπερ οἱ τὰ ὠὰ ταῖς

c

5

d

5

e

θριξίν ὄντινα δὲ τέμοι, τὸν Ἀπόλλω ἐκέλευε τό τε
πρόσωπον μεταστρέφειν καὶ τὸ τοῦ αὐχένος ἥμισυ πρὸς
τὴν τομήν, ἵνα θεώμενος τὴν αύτοῦ τμῆσιν κοσμιώτερος
εἴη ὁ ἄνθρωπος· καὶ τἄλλα ἰᾶσθαι ἐκέλευεν. ὁ δὲ τό τε
πρόσωπον μετέστρεψε, καὶ συνέλκων πανταχόθεν τὸ δέρμα
ἐπὶ τὴν γαστέρα νῦν καλουμένην, ὥσπερ τὰ σύσπαστα
βαλάντια, ἐν στόμα ποιῶν ἀπέδει κατὰ μέσην τὴν γαστέρα,
οἱ δὴ τὸν ὄμφαλὸν καλοῦσι. καὶ τὰς μὲν ἄλλας ὁντίδας
τὰς πολλὰς ἔξελέαινε καὶ τὰ στήθη διήρθρου, ἔχων τι
τοιοῦτον ὄργανον οἷον οἱ σκυτοτόμοι περὶ τὸν καλάποδα
λεαίνοντες τὰς τῶν σκυτῶν ὁντίδας· ὀλίγας δὲ κατέλιπε,
τὰς περὶ αὐτὴν τὴν γαστέρα καὶ τὸν ὄμφαλόν, μνημεῖον
εἶναι τοῦ παλαιοῦ πάθους. ἐπειδὴ οὖν ἡ φύσις δίχα
ἐτμήθη, ποθοῦν ἔκαστον τὸ ἥμισυ τὸ αύτοῦ συνήει, καὶ
περιβάλλοντες τὰς χεῖρας καὶ συμπλεκόμενοι ἀλλήλοις,
ἐπιθυμοῦντες συμφῦναι, ἀπέθνησκον ύπὸ λιμοῦ καὶ τῆς
ἄλλης ἀργίας διὰ τὸ μηδὲν ἐθέλειν χωρὶς ἀλλήλων ποιεῖν.
καὶ ὅπότε τι ἀποθάνοι τῶν ἡμίσεων, τὸ δὲ λειφθείη, τὸ
λειφθὲν ἄλλο ἐζήτει καὶ συνεπλέκετο, εἴτε γυναικὸς τῆς

5

191a

5

b

ὅλης ἐντύχοι ήμίσει, ὁ δὴ νῦν γυναικα καλοῦμεν, εἴτε
ἀνδρός· καὶ οὕτως ἀπώλλυντο. ἐλεήσας δὲ ὁ Ζεὺς ἄλλην
μηχανὴν πορίζεται, καὶ μετατίθησιν αὐτῶν τὰ αἰδοῖα εἰς
τὸ πρόσθεν· τέως γὰρ καὶ ταῦτα ἐκτὸς εἶχον, καὶ ἐγέννων
καὶ ἔτικτον οὐκ εἰς ἄλλήλους ἀλλ' εἰς γῆν, ὥσπερ οἱ τέτ-
τιγες. μετέθηκέ τε οὖν οὕτω αὐτῶν εἰς τὸ πρόσθεν καὶ
διὰ τούτων τὴν γένεσιν ἐν ἀλλήλοις ἐποίησε, διὰ τοῦ
ἄρρενος ἐν τῷ θήλει, τῶνδε ἔνεκα, ἵνα ἐν τῇ συμπλοκῇ
ἄμα μὲν εἰ ἀνὴρ γυναικὶ ἐντύχοι, γεννῶεν καὶ γίγνοιτο τὸ
γένος, ἄμα δ' εἰ καὶ ἄρρην ἄρρενι, πλησμονὴ γοῦν γίγνοιτο
τῆς συνουσίας καὶ διαπαύοιντο καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα τρέποιντο
καὶ τοῦ ἄλλου βίου ἐπιμελοῖντο. ἔστι δὴ οὖν ἐκ τόσου
ὅ ἔρως ἔμφυτος ἄλλήλων τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῆς ἀρχαίας
φύσεως συναγωγεὺς καὶ ἐπιχειρῶν ποιῆσαι ἐν ἐκ δυοῖν καὶ
ιάσασθαι τὴν φύσιν τὴν ἀνθρωπίνην. ἔκαστος οὖν ἡμῶν
ἔστιν ἀνθρώπου σύμβολον, ἅτε τετμημένος ὥσπερ αἱ ψῆται,
ἐξ ἑνὸς δύο. ζητεῖ δὴ ἀεὶ τὸ αὐτοῦ ἔκαστος σύμβολον.
ὅσοι μὲν οὖν τῶν ἀνδρῶν τοῦ κοινοῦ τμῆμά εἰσιν, ὁ δὴ
τότε ἀνδρόγυνον ἐκαλεῖτο, φιλογύναικές τέ εἰσὶ καὶ οἱ

5

c

5

d

5

πολλοὶ τῶν μοιχῶν ἐκ τούτου τοῦ γένους γεγόνασιν, καὶ
ὅσαι αὖ γυναικες φίλανδροι τε καὶ μοιχεύτριαι, ἐκ τούτου
τοῦ γένους γίγνονται. ὅσαι δὲ τῶν γυναικῶν γυναικὸς
τμῆμά εἰσιν, οὐ πάνυ αὗται τοῖς ἀνδράσι τὸν νοῦν προσ-
έχουσιν, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὰς γυναικας τετραμμέναι
εἰσί, καὶ αἱ ἔταιρίστριαι ἐκ τούτου τοῦ γένους γίγνονται.

ὅσοι δὲ ἄρρενος τμῆμά εἰσι, τὰ ἄρρενα διώκουσι, καὶ τέως
μὲν ἀν παῖδες ὥσιν, ἀτε τεμάχια ὅντα τοῦ ἄρρενος, φιλοῦσι
τοὺς ἀνδρας καὶ χαίρουσι συγκατακείμενοι καὶ συμπεπλε-
γμένοι τοῖς ἀνδράσι, καὶ εἰσιν οὗτοι βέλτιστοι τῶν παίδων

καὶ μειρακίων, ἀτε ἀνδρειότατοι ὅντες φύσει. φασι δὲ δή
τινες αὐτοὺς ἀναισχύντους εἶναι, ψευδόμενοι οὐ γὰρ ὑπ'
ἀναισχυντίας τοῦτο δρῶσιν ἀλλ' ὑπὸ θάρρους καὶ ἀνδρείας
καὶ ἀρρενωπίας, τὸ ὅμοιον αὐτοῖς ἀσπαζόμενοι. μέγα δὲ
τεκμήριον· καὶ γὰρ τελεωθέντες μόνοι ἀποβαίνουσιν εἰς
τὰ πολιτικὰ ἀνδρες οἱ τοιοῦτοι. ἐπειδὴν δὲ ἀνδρωθῶσι,

παιδεραστοῦσι καὶ πρὸς γάμους καὶ παιδοποιίας οὐ προσ-
έχουσι τὸν νοῦν φύσει, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκάζονται·
ἀλλ' ἐξαρκεῖ αὐτοῖς μετ' ἀλλήλων καταζῆν ἀγάμοις. πάντως

e

5

192a

5

b

μὲν οὖν ὁ τοιοῦτος παιδεραστής τε καὶ φιλεραστὴς γίγνεται,

ἀεὶ τὸ συγγενὲς ἀσπαζόμενος. ὅταν μὲν οὖν καὶ αὐτῷ

5

ἐκείνῳ ἐντύχῃ τῷ αὐτοῦ ἡμίσει καὶ ὁ παιδεραστὴς καὶ

ἄλλος πᾶς, τότε καὶ θαυμαστὰ ἐκπλήττονται φιλίᾳ τε καὶ

c

οἰκειότητι καὶ ἔρωτι, οὐκ ἐθέλοντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν χωρί-

ζεσθαι ἀλλήλων οὐδὲ σμικρὸν χρόνον. καὶ οἱ διατελοῦντες

μετ' ἀλλήλων διὰ βίου οὗτοί εἰσιν, οἱ οὐδὲν ἀν ἔχοιεν εἰπεῖν

5

ὅ τι βούλονται σφίσι παρ' ἀλλήλων γίγνεσθαι. οὐδενὶ γὰρ

ἀν δόξειεν τοῦτ' εἶναι ἡ τῶν ἀφροδισίων συνουσία, ὡς

ἄρα τούτου ἔνεκα ἔτερος ἔτέρω χαίρει συνών οὕτως ἐπὶ

μεγάλης σπουδῆς· ἀλλ' ἄλλο τι βουλομένη ἐκατέρου ή ψυχὴ

d

δήλη ἐστίν, ὃ οὐ δύναται εἰπεῖν, ἀλλὰ μαντεύεται ὃ βού-

λεται, καὶ αἰνίττεται. καὶ εἰ αὐτοῖς ἐν τῷ αὐτῷ κατακει-

μένοις ἐπιστὰς ὁ Ἡφαιστος, ἔχων τὰ δογανα, ἔροιτο “τί

ἔσθ’ ὃ βούλεσθε, ὡς ἀνθρωποι, ύμῖν παρ' ἀλλήλων γενέ-

5

σθαι;” καὶ εἰ ἀποροῦντας αὐτοὺς πάλιν ἔροιτο “ἄρα γε

τοῦδε ἐπιθυμεῖτε, ἐν τῷ αὐτῷ γενέσθαι ὅτι μάλιστα ἀλλή-

λοις, ὡστε καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν μὴ ἀπολείπεσθαι ἀλλή-

λων; εἰ γὰρ τούτου ἐπιθυμεῖτε, ἐθέλω ύμᾶς συντῆξαι καὶ

συμφυσῆσαι εἰς τὸ αὐτό, ὥστε δύ' ὄντας ἐνα γεγονέναι
καὶ ἔως τ' ἀν ζῆτε, ως ἐνα ὄντα, κοινῇ ἀμφοτέρους ζῆν,
καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνητε, ἐκεῖ αὖ ἐν Ἀιδου ἀντὶ δυοῖν ἐνα
εἶναι κοινῇ τεθνεῶτε· ἀλλ' ὁρᾶτε εἰ τούτου ἐρᾶτε καὶ
ἐξαρκεῖ ὑμῖν ἀν τούτου τύχητε.” ταῦτ’ ἀκούσας ἴσμεν ὅτι
οὐδ’ ἀν εἰς ἐξαρνηθείη οὐδ’ ἄλλο τι ἀν φανείη βουλόμενος,
ἀλλ’ ἀτεχνῶς οἴοιτ’ ἀν ἀκηκοέναι τοῦτο ὁ πάλαι ἄρα ἐπε-
θύμει, συνελθὼν καὶ συντακεὶς τῷ ἐρωμένῳ ἐκ δυοῖν εἰς
γενέσθαι. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἴτιον, ὅτι ἡ ἀρχαία φύσις
ἥμῶν ἦν αὕτη καὶ ἦμεν ὅλοι τοῦ ὅλου οὖν τῇ ἐπιθυμίᾳ
καὶ διώξει ἐρως ὄνομα. καὶ πρὸ τοῦ, ὥσπερ λέγω, ἐν
ἥμεν, νυνὶ δὲ διὰ τὴν ἀδικίαν διωκίσθημεν ὑπὸ τοῦ θεοῦ,
καθάπερ Ἀρκάδες ὑπὸ Λακεδαιμονίων· φόβος οὖν ἔστιν,
ἐὰν μὴ κόσμιοι ὡμεν πρὸς τοὺς θεούς, ὅπως μὴ καὶ αὕθις
διασχισθησόμεθα, καὶ περίμεν ἔχοντες ὥσπερ οἱ ἐν ταῖς
στήλαις καταγραφὴν ἐκτετυπωμένοι, διαπεπρισμένοι κατὰ
τὰς ρῖνας, γεγονότες ὥσπερ λίσπαι. ἀλλὰ τούτων ἐνεκα
πάντ’ ἀνδρα χρὴ ἀπαντα παρακελεύεσθαι εὐσεβεῖν περὶ⁵
θεούς, ἵνα τὰ μὲν ἐκφύγωμεν, τῶν δὲ τύχωμεν, ως ὁ Ἔρως
193a
5
b

ἥμιν ἥγεμῶν καὶ στρατηγός. ὡς μηδεὶς ἐναντίᾳ προστέτω
(προστέτει δὲ ἐναντίᾳ ὅστις θεοῖς ἀπεχθάνεται): φίλοι γὰρ
γενόμενοι καὶ διαλλαγέντες τῷ Θεῷ ἐξευρήσομέν τε καὶ
ἐντευξόμεθα τοῖς παιδικοῖς τοῖς ἡμετέροις αὐτῶν, ὃ τῶν νῦν
όλιγοι ποιοῦσι. καὶ μή μοι ὑπολάβῃ Ἔρυξίμαχος, κωμῳδῶν
τὸν λόγον, ὡς Πανσανίαν καὶ Ἀγάθωνα λέγω· ἵσως μὲν
γὰρ καὶ οὗτοι τούτων τυγχάνουσιν ὄντες καὶ εἰσιν ἀμφότεροι
τὴν φύσιν ἀρρενες· λέγω δὲ οὖν ἔγωγε καθ' ἀπάντων καὶ
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅτι οὗτως ἀν ἡμῶν τὸ γένος εὔδαιμον
γένοιτο, εἰ ἐκτελέσαμεν τὸν ἔρωτα καὶ τῶν παιδικῶν τῶν
αὐτοῦ ἔκαστος τύχοι εἰς τὴν ἀρχαίαν ἀπελθών φύσιν· εἰ
δὲ τοῦτο ἀριστον, ἀναγκαῖον καὶ τῶν νῦν παρόντων τὸ
τούτου ἐγγυτάτω ἀριστον εἶναι· τοῦτο δὲ ἐστὶ παιδικῶν τυχεῖν
κατὰ νοῦν αὐτῷ πεφυκότων· οὐ δὴ τὸν αἴτιον θεὸν ὑμνοῦντες
δικαίως ἀν ὑμνοῦμεν Ἔρωτα, δος ἐν τε τῷ παρόντι ἡμᾶς
πλεῖστα ὀνίνησιν εἰς τὸ οἰκεῖον ἄγων, καὶ εἰς τὸ ἔπειτα
ἐλπίδας μεγίστας παρέχεται, ἡμῶν παρεχομένων πρὸς θεοὺς
εὐσέβειαν, καταστήσας ἡμᾶς εἰς τὴν ἀρχαίαν φύσιν καὶ
ἰασάμενος μακαρίους καὶ εὐδαιμονας ποιῆσαι.

5

c

5

d

5

οὗτος,' ἔφη, 'ὦ Ἐρυξίμαχε, ὁ ἐμὸς λόγος ἐστὶ περὶ^e
Ἐρωτος, ἀλλοῖος ἢ ὁ σός. ὡσπερ οὖν ἐδεήθην σου, μὴ
κωμῳδῆσῃς αὐτόν, ἵνα καὶ τῶν λοιπῶν ἀκούσωμεν τί ἔκαστος
ἐρεῖ, μᾶλλον δὲ τί ἐκάτερος· Αγάθων γὰρ καὶ Σωκράτης
λοιποί·'

'ἀλλὰ πείσομαί σοι,' ἔφη φάναι τὸν Ἐρυξίμαχον· 'καὶ
γάρ μοι ὁ λόγος ἡδέως ἐρρήθη. καὶ εἰ μὴ συνήδειν Σω-⁵
κράτει τε καὶ Αγάθωνι δεινοῖς οὖσι περὶ τὰ ἐρωτικά, πάνυ
ἄν ἐφοβούμην μὴ ἀπορήσωσι λόγων διὰ τὸ πολλὰ καὶ
παντοδαπὰ εἰρῆσθαι νῦν δὲ ὅμως θαρρῶ.'

τὸν οὖν Σωκράτη εἰπεῖν "καλῶς γὰρ αὐτὸς ἡγώνισαι,^{194a}
ὦ Ἐρυξίμαχε· εἰ δὲ γένοιο οὐ νῦν ἐγώ εἰμι, μᾶλλον δὲ
ἴσως οὖ ἔσομαι ἐπειδὰν καὶ Αγάθων εἴπῃ εὖ, καὶ μάλ' ἀν-
φοροῖο καὶ ἐν παντὶ εἴης ὡσπερ ἐγώ νῦν·'

'φαρμάττειν βούλει με, ὦ Σώκρατες,' εἰπεῖν τὸν Αγάθωνα,⁵
'ἵνα θορυβηθῶ διὰ τὸ οἰεσθαι τὸ θέατρον προσδοκίαν μεγάλην
ἔχειν ὡς εὖ ἐροῦντος ἐμοῦ.'

'ἐπιλήσμων μεντὰν εἴην, ὦ Αγάθων,' εἰπεῖν τὸν Σω-
κράτη, 'εἰ ἴδων τὴν σὴν ἀνδρείαν καὶ μεγαλοφροσύνην
^b

ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὄκριβαντα μετὰ τῶν ὑποκριτῶν, καὶ
βλέψαντος ἐναντίᾳ τοσούτῳ θεάτρῳ, μέλλοντος ἐπιδείξεσθαι
σαυτοῦ λόγους, καὶ οὐδ' ὅπωστιοῦ ἐκπλαγέντος, νῦν
οἰηθείην σε θορυβήσεσθαι ἔνεκα ἡμῶν ὀλίγων ἀνθρώπων.'

5

‘τί δέ, ὡ Σώκρατες;’ τὸν Ἀγάθωνα φάναι, ‘οὐ δήπου με
οὕτῳ θεάτρῳ μεστὸν ἥγη, ὥστε καὶ ἀγνοεῖν ὅτι νοῦν ἔχοντι
ὀλίγοι ἔμφρονες πολλῶν ἀφρόνων φοβερώτεροι.’

‘Οὐ μένταν καλῶς ποιοίην,’ φάναι, ‘ὦ Αγάθων, περὶ σοῦ
τι ἐγὼ ἄγροικον δοξάζων ἀλλ’ εὖ οἶδα ὅτι εἴ τισιν ἐντύχοις
οὓς ἥγοισι σοφούς, μᾶλλον ἀν αὐτῶν φροντίζοις ἢ τῶν
πολλῶν ἀλλὰ μὴ οὐχ οὗτοι ἡμεῖς ὥμεν ἡμεῖς μὲν γὰρ
καὶ ἐκεῖ παρῆμεν καὶ ἥμεν τῶν πολλῶν εἰ δὲ ἄλλοις
ἐντύχοις σοφοῖς, τάχ’ ἀν αἰσχύνοιο αὐτούς, εἴ τι ἵσως
οἷοι αἰσχρὸν ὃν ποιεῖν ἢ πῶς λέγεις?’

c

‘ἀληθῆ λέγεις,’ φάναι.

‘τοὺς δὲ πολλοὺς οὐκ ἀν αἰσχύνοιο εἴ τι οἷοι αἰσχρὸν
ποιεῖν;’

καὶ τὸν Φαῖδρον ἔφη ὑπολαβόντα εἰπεῖν ‘ὦ φίλε
Ἀγάθων, ἐὰν ἀποκρίνῃ Σώκρατει, οὐδὲν ἔτι διοίσει αὐτῷ

5

όπηοῦν τῶν ἐνθάδε ότιοῦν γίγνεσθαι, ἐὰν μόνον ἔχῃ ὅτῳ

d

διαλέγηται, ἄλλως τε καὶ καλῶ. ἐγὼ δὲ ήδέως μὲν ἀκούω

Σωκράτους διαλεγομένου, ἀναγκαῖον δέ μοι ἐπιμεληθῆναι

τοῦ ἐγκωμίου τῷ Ἐρωτι καὶ ἀποδέξασθαι παρ' ἐνὸς ἐκάστου

5

ὑμῶν τὸν λόγον· ἀποδοὺς οὖν ἐκάτερος τῷ θεῷ οὕτως ἥδη

διαλεγέσθω.'

'ἄλλὰ καλῶς λέγεις, ὦ Φαῖδρε,' φάναι τὸν Αγάθωνα,

e

'καὶ οὐδέν με κωλύει λέγειν· Σωκράτει γὰρ καὶ αὖθις ἔσται

πολλάκις διαλέγεσθαι.'